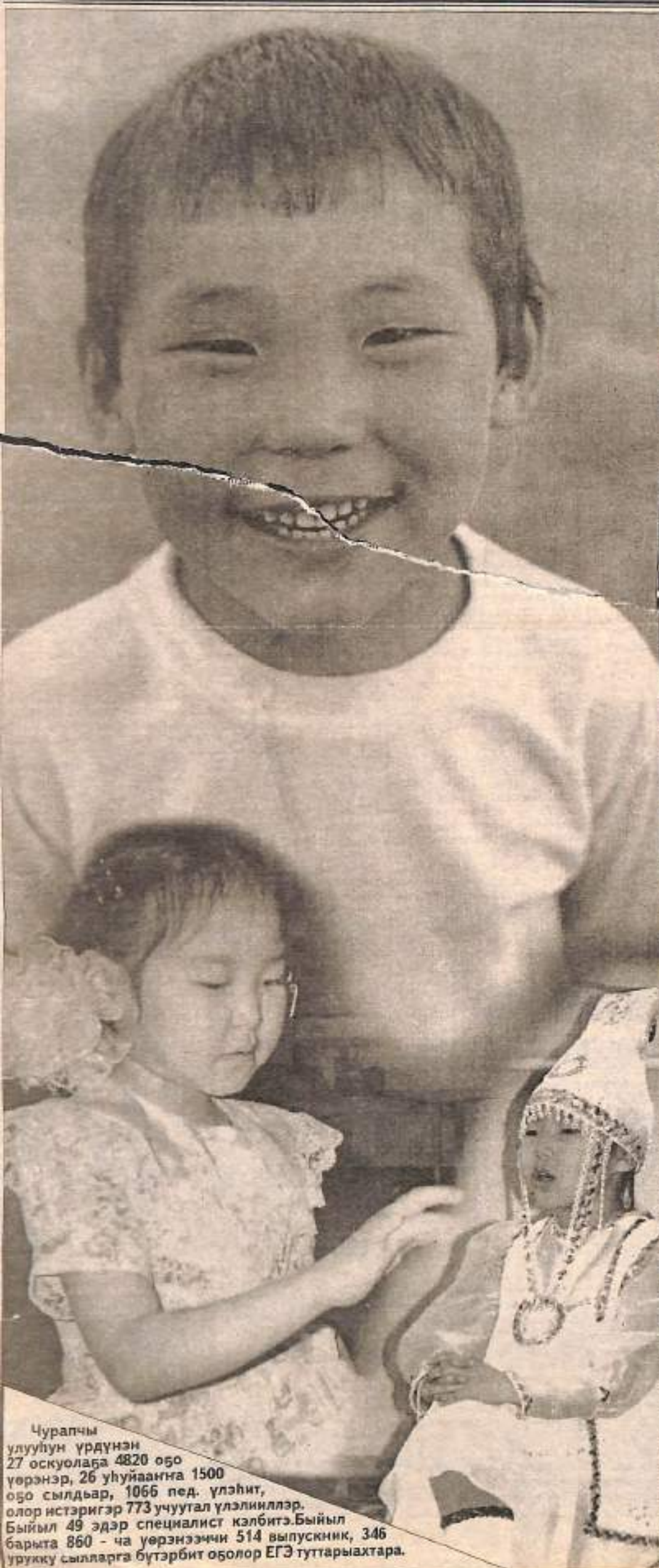

САҢА ОЛОХ

Чурапчы чычыкы хайнама

ХАҢЫАТ 1931 СЫЛ АЛТЫННЫ 15 КҮНҮТТЭН ТАХСАР

ОБО КӨМҮСКЭЛИН КҮНҮНЭН БЛИЦ - ИНТЕРВЬЮ

МАРИАННА ПРОКОПЬЕВНА АНТИПИНА, улуустаагы үөрэх управлениетин начальнигин солбуйааччы.

— Улуус бары оболорун, үөрэнээчиллэрин, учууталларын, төрөптүттэрин Обо көмүскэлин күнүнөн улуус дыаалгатын, улуустаагы үөрэх управлениетин аатынган истигник эбэрдэлибин! Бийиги улуустуг оскуолалара "Үөрэхтээгин" национальнай бырайыак хайысхатынан үлэли - хамсыы олоролор. Бу бырайыак тух ханьык иннинэ, лидердэри өйөөлүнгэ, үөрэхтээгин эйгэтигэр инновациялары көсүлээгингэ, федеральнай, регионаагы уонна муниципальнай органнар кыламыыларын биригэ түмүүгэ уонна гражданский общество институттарын сайыннарыыга туһуланар. Бырайыак сүрүн уратытынан тус сыаллаах программаларга көсүлүүбүт уонна бюджет үбүгэр эбии, конкурска олобуран, федеральнай үптэн тус сыаллаах үбүлээгин кириитэ буолар.

Бийылгы сылга сүрүн ситиһинилэри: республикатаагы "Инниккэ харды" НПК түмүгүнэн Чурапчы орто оскуолатын үөрэнээчинтэ Вера Федорова, улуустаагы гимназия үөрэнээчинтэ Люба Захарова лауреат буоллулар уонна Бүтүн Россиятаагы "Инниккэ харды" НПК - ба Москва куоракка ситиһинилээхтик кытынылар. Люба Захарова, улуустаагы гимназия үөрэнээчинтэ 3-с степенээх дипломуна набаараадалаана уонна Байкал - 2006 норуоттар икки ардыларынаагы НПК - ба Гагра куоракка ынырылына. Вера Федорова, Чурапчы орто оскуолатын үөрэнээчинтэ кылаага Лондон куоракка буолар НПК - ба кыттар чэскэ тигистэ. Улуус бары үөрэнээчиллэрин бэс ыйа 1 күнэ - Обо көмүскэлин күнүнэн эбэрдэлибин.

ГАВРИЛ МИХАЙЛОВИЧ ЯКОВЛЕВ, РФ үөрэбериитин туйгуна, СР үтүөлээх учуутала, 1990 сыл "Россия учуутала" конкурс "Кыһыл көмүс" лауреата, учууталлар учууталлара.

— Чурапчытаагы спортивнай интернат - оскуолаба 450 обо үөрэнэр. Оскуолабыт бийылгы үөрэх дылыгар ситиһинитинэн Москваа ытыллыбыт "Эврика" фестивалыгар кытыыбыт уонна түстүүк уолаттарбыт ситиһинилэрэ буолаллар.

Тыа сиригэр олоруон, айылбаттан тэиэн бабарбат эр киһиэхэ, уолаттарга учуутал идэтэ саамай ордук дин сааһыбын. Тус бэйэм оскуолаба үлэлээбитим 27 сыл буолла. Билигин үөрэппит оболорум оболорун үөрэтэ сылдабын. Бырааһыныаһынан үөрэппит оболорум, уонна обо - аймагы барытын үөрэх дыла түмүктэммитинэн итиник - истинник эбэрдэлибин!

АЛЕКСАНДРА ИВАНОВНА ЗАХАРОВА, улуустаагы гимназияба научнай - экспериментальной үлэс директору солбуйааччы.

Гимназияба 5-с кылаастан 11-с кылааска дылы 224 обо үөрэнэр. Национальнай бырайыакка кыттар докумуон үлэрииппин, бийылгы 10 сыллаах инники сайдытын программатын оңоро сылдабын. "Олоххо педагогикалар" ресурснай киин дикон буоллубут. Обо үлэтигэр гимназиябытыгар бастакытын ытыллар. Сайынны лидердэр аһыллан үлэлээхтэр.

Бэйэм дыахтар сэбиэтин председателе буоларбынан улуус бары кылаарин Обо көмүскэлин күнүнэн уонна биригэ үлэлиир коллективтын, үөрэнээчиллэрин, бары оболору итиник - истинник эбэрдэлибин!

ВЛАДИМИР ПЕТРОВИЧ ИВАНОВ, эбии үөрэхтээгин улууска түстүү методическай көмөнү бастык уолугу тарбатар, эстетическай - художественнай хайыскалаах "Үөрүү" киин директору.

— Оскуола оболоругар эбии үөрэхтээгин хайаан да наадалаах. Инникитин профильнай идэни талаттарыгар олук ууар, бэлэниир. Бийиги кииммитигэр улуус үрдүнэн 2598 обо дыарыктанар. Куруһуок салаааччылар эбии үөрэхтээгингэ оскуолаларын үлэлиилэр. Оболор ырыа, тойук, үгүү, прикладной ойуулуур - дыһунуур дыарыкка (изо, быыска, маһына, туйуунан оңоһуктарга), ону таһынан икки обо коллективтар, "Алиса" обо образцовый эстраднай ырыа киинигэр, "Ураанхай" (ЧРОСИО) цирковой куруһуоктар дыарыктаналлар.

Оскуола аайы хайаан даагы бириди фольклорнай куруһуокту туталлара буоллар, омок быһытынан културабытын умнубакка, обо духовнай сайдытыгар, утумнаахтык талааннарын сайыннаралларыгар улахан көмө буолуо этэ. Култура уонна үөрэх управлениелара обо сайдытын туһугар биригэ үлэлээбипит ордук үчүгэй. Оскуола оботун килэи кэмин туһалаахтык атааралларыгар эбии дыарыктааһын улахан оруоллаах.

МАРГАРИТА ПРОКОПЬЕВНА ОКОНЕШНИКОВА, улуустаагы үөрэх управлениетин дошкольной отделын начальнига.

— Улууска 26 уһууаан уонна 5 оскуола - сад үлэлиилэр. Москваа "Детский сад года" конкурска кыттаннар "Улыбка" (сэб. Е.С.Иванова), "Кэскил" (сэб. А.Ф.Григорьева), "Чуорааньык" (А.А.Захарова), "Мичил" (сэб. М.Н.Яковлева) уһууааннар лауреат аатын ылылар. Ону таһынан "Мичиллэр" "Попечитель года" ааты уонна "Чуорааньыктар" учууталлар 11-с сыезтарин чэрчитинэн буолбут быыстапкаба лауреат буоллулар. Кытайга ИПКРО тэрийитинэн үөрэхтээгин туругар уһууаан сэбиэдиссайдэр М.Н.Яковлева, Е.С.Иванова баран кэллилэр.

Национальнай бырайыак 4 хайысхатыгар уһууааннар ахтылыбатылар ол эрэри, соторутааҕа Президент В.В.Путин демографическай балаһыанньатыгар эдэр каллар оболорун детсадынан хааньыыга, уһууааннары онууларынан хаалларарга дикон эппитэ.

Улуус бары обону кытта үлэлиир үлэнигэрин, оболору бырааһыныаһынан, сааһан сайын кэлбитинэн эбэрдэлибин!

ИВАН ПЕТРОВИЧ ЛУКИН, С.Д.Флегонтов аатынан Хадаар орто оскуолатын директору.

— Оскуолабыт Аба дейду сэринин кытыылааба, 5 бойобу-ойорденнаах сапер - фронтовик С.Д.Флегонтов аатын сүгэр. Бийылгы үөрэх дылыгар 150 обо үөрэнэ, Нэтиликх обото 100 бырыһыан оскуолаба үөрэнэр. Национальнай бырайыагынан учууталлар хамнастара ыам ыйыттан үрдүөхтээх. Эр киһи обо итиниктигэр улахан оруоллааһынан оскуолабытыгар 23 үлэнигэр эр киһи үлэлиир. Педагогическай олус эдэр. Бийыл эдэр учууталлар түмсүүлэрэ тэриллбитэ. Музыка, химия учууталларын мисэстэтигэр уонна хотугу многоборье куруһуокун тренеригэр вакансия тахсаа сааһа үлэлииттэр кэлэхтэрэ. Оскуола директорунаан үлэлиирим быһытынан үлэм туһунан бэрт кыһаастык этэхпин бабарабын. Бийиги оскуолабыт бийылгы үөрэх дылын балаарынай көнүлэ суох үлэлээн түмүктээн эрэбит. Оскуолабыт икки этээстээх уонна эргэтэ бэрт буолан өрөмүсүгэр үл - харчы көстүбэксэ байэм эппизитинэстэр сылы быһа үлэлээн кэллбит. Кэлэр үөрэх сылыгар бу хагыламмакка, оболор үөрэнэр усулуобулууларын сөптөөхтүк тэрийэн үлэлээххэиин дикон баба санаалаахпын.

Хадаар нэтилизгин уонна улуус бары оболорун, төрөптүттэрин, учууталларын. Обо көмүскэлин күнүнэн эбэрдэлибин! Дьоллоох обо сааһы бабарабын!

А.ПЕРМЯКОВА.

Чурапчы улууун үрдүнэн 27 оскуолаба 4820 обо үөрэнэр, 26 уһууаанна 1500 обо сылдаар, 1066 пед. үлэнигэр, олор истэригэр 773 учуутал үлэлиилэр. Бийыл 49 эдэр специалист кэлбитэ. Бийыл барыта 860 - ча үөрэнээчи 514 выпускник, 346 урукку сылларга бүтэрбит оболор ЕГЭ туттарыахтара.

Автор суруугор этиллэр санаа
редакция позициятыгар малдын сеп түбэхэр
буолботох. Сурукка ыйыллар чакчылар
кырдыктаахтарыгар эппиэтинэни
автор тус бэйэте сүгөр.